

Jaarverslag Cliëntenraad Werk en Inkomen Groningen 2025

1. Kern van de Cliëntenraad

Doelstelling

De Cliëntenraad behartigt de belangen van inwoners met een laag inkomen. De Cliëntenraad doet dit door advies uit te brengen over door het college en de gemeenteraad voorgenomen beleid over de onderwerpen werk, inkomen, participatie, minima- en armoedebeleid, schuldhulpverlening.

Fundament

De basis is artikel 47 van de Participatiewet. De gemeente Groningen heeft deze basis van de Cliëntenraad uitgewerkt in een Verordening. Daarin staat de doelstelling vermeld. Daarnaast beschikt de Cliëntenraad over een eigen Huishoudelijk Reglement met regels die we als raad met elkaar hebben afgesproken. Al deze regels bij elkaar vormen ons fundament.

Missie en visie

In het voorjaar van 2025 zijn de missie en de visie vastgesteld. Onze missie luidt: 'De Cliëntenraad Werk en Inkomen komt op voor alle mensen met een laag inkomen van de gemeente Groningen'. En onze visie is: 'De Cliëntenraad wil ervoor zorgen dat de belangen van de doelgroep goed worden behartigd. Daarom richt de Cliëntenraad zich op de kwaliteit van de adviezen en op een brede vertegenwoordiging van de doelgroep'. Deze missie en visie zijn bepalend voor wat de Cliëntenraad doet en hoe hij werkt.

Het 'huis' van de Cliëntenraad

In de tweede helft van 2024 is ingezet op optimalisering van de interne agendavoering, interne vastlegging van acties, besluiten en afspraken en interne archivering. Hierop is in 2025 verder gebouwd. Er wordt een vaste agendavoering gehanteerd, en met een actie-en besluitenlijst en een oplegger gewerkt. Verder zijn de kaders waarbinnen wordt gewerkt vastgesteld, zoals een gedragscode, privacyregeling, wijze van werken, protocollen, introductieprogramma en formats. Al deze kaders zijn bij elkaar gebracht in een volledige naslagmap. Daarnaast is het archief verder gevuld en is de website volledig vernieuwd. Hierdoor kan de Cliëntenraad zich focussen op zijn taak: het geven van adviezen.

Werkwijze

De gemeente Groningen dient via beleidsmedewerkers bij de Cliëntenraad adviesaanvragen in. Hier wordt een schriftelijke of mondelinge toelichting aan toegevoegd. De Cliëntenraad krijgt vervolgens de tijd om vragen te stellen aan beleidsmedewerkers. Zij beantwoorden deze vragen en op grond van dit geheel van ontvangen informatie geeft de Cliëntenraad advies aan het college. De gemeente koppelt terug wat met de adviezen van de Cliëntenraad is gedaan.

Informatie als Cliëntenraad halen

Vorbereidingen door de Cliëntenraad op deze adviesaanvragen bestaan onder andere uit het volgen van onderzoeken en lezen van rapporten die verschillende organisaties opstellen en publiceren. Verder verdiept de Cliëntenraad zich in lokale regelgeving en beleid. Kennisbank Schulinc is voor de Cliëntenraad beschikbaar. Daarnaast volgt de Cliëntenraad de lokale politiek, inventariseert signalen vanuit de doelgroep en neemt deel aan bijeenkomsten om kennis uit te breiden en te delen met andere organisaties.

Informatie als gemeente brengen

Het komt ook veel voor dat beleidsmedewerkers contact opnemen met het verzoek een presentatie te mogen komen geven. Zij doen dit bijvoorbeeld als zij bezig zijn beleidsvoornemens uit te denken. Door de vragen die de Cliëntenraad stelt tijdens zo'n presentatie komen medewerkers soms op nieuwe ideeën. Die ideeën zoeken zij dan verder uit en verwerken zij in het beleidsvoornemen. Daarnaast komen beleidsmedewerkers op verzoek van de Cliëntenraad presentaties geven om de raad op de hoogte te houden van uitvoering van beleid.

Jaarverslag Cliëntenraad Werk en Inkomen Groningen 2025

2. Behandelde beleidsonderwerpen

Algemeen

'Participatie gaat over meedoen in de samenleving. Over gezien worden en kansen krijgen om bij te dragen naar vermogen. Meedoen klinkt simpel, maar lukt toch niet altijd. Als het moeilijk is om op eigen kracht te participeren, dan is er een stevig vangnet: de Participatiewet. Een wet die mensen ondersteunt als de bestaanszekerheid in gevaar komt.' Zo begint de brief van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in november 2022 aan de Tweede Kamer.

Toen was ook duidelijk dat de wet niet altijd uitpakt zoals die is bedoeld, maar voor grote problemen zorgt. Daarom is besloten de Participatiewet te wijzigen in de Participatiewet in Balans. Het uitgangspunt in de vernieuwde wet is vertrouwen. Dit sluit aan bij de Groningse aanpak die uitgaat van een mensgerichte benadering en werken vanuit vertrouwen.

Participatiewet in Balans

Eind januari 2025 is de Cliëntenraad aanwezig geweest bij een voorlichting voor alle betrokken beleidsmedewerkers over de aankomende Participatiewet in Balans. In juni 2025 en december 2025 is de Cliëntenraad verder bijgepraat. Uiteindelijk treedt de wet op 1 januari 2026 in werking.

Input van Cliëntenraad gevraagd

Veel wijzigingen die op 1 januari 2026 ingaan liggen landelijk vast. Dit betekent dat de gemeente maar op een beperkt aantal punten zelf beleid kan bepalen. Waar de nieuwe wet met zich meebrengt dat het lokale beleid moet of mag worden aangepast, ontvangt de Cliëntenraad begin januari 2026 adviesaanvraag.

In december 2025 is samen met de Cliëntenraad gebrainstormd over de manier waarop de gemeente de doelgroep het beste kan informeren over wat de wijzigingen concreet in de praktijk betekenen.

Werk- en ontwikkelplan 2022-2025 'Aan het Werk!'

Projecten die op het gebied van Werk & Participatie worden uitgevoerd zijn ontstaan vanuit het Werk- en Ontwikkelplan 2022-2025. De uitvoering van deze projecten en

pilots worden continu gemonitord en indien nodig bijgeschaafd.

De Cliëntenraad is begin juni 2025 bijgepraat op grond van de derde voortgangsrapportage. 'Aan het werk!' is onderdeel van het meerjarenprogramma Gebiedsgericht werken. Hierbij wordt ook de Groningse Aanpak toegepast. Inmiddels loopt het Gebiedsgericht werken in vijf wijken binnen de gemeente. Doel van deze manier van werken is inwoners stappen te laten zetten in de ontwikkeling, met als einddoel te participeren in de samenleving - bij voorkeur met een betaalde baan. Niet voor iedereen is dit mogelijk. Dan is een andere manier van participeren, in bijvoorbeeld de vorm van vrijwilligerswerk, ook mogelijk. Coaches begeleiden de inwoners en houden contact met de inwoners.

Basisbanen

Basisbanen zijn opgezet om inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren naar vermogen. Het werk wordt uitgezocht rond de persoon, de inwoner staat centraal. Hieraan zijn wel voorwaarden verbonden, onder andere dat het geen reguliere arbeidsplaats vervangt. Inwoners die deelnemen aan basisbanen krijgen een contract bij de gemeente Groningen.

Visie Sociaal Ontwikkel Bedrijf (SOB): transformatieplan '25-'29

De gemeente heeft in het voorjaar van 2025 de Cliëntenraad geïnformeerd over haar volgende stap in het beleid om inwoners meer en meer te laten deelnemen in de samenleving. Deze stap bouwt verder op de ervaringen met de Groningse aanpak, Gebiedsgericht werken en Basisbanen.

Deze volgende stap in beleid is Visie op het Sociaal Ontwikkel Bedrijf. Het transformatieplan 2025-2029 beschrijft hoe de gemeente de komende vier jaar tot meer integratie tussen werk, participatie en inkomen wil komen. Centraal hierbij staat de inwoner en het komen tot een brede kijk op de ontwikkelmogelijkheden van de inwoner. De Cliëntenraad heeft een advies met betrekking tot de Visie Sociaal Ontwikkel Bedrijf: transformatieplan 2025-2029 opgesteld.

Inkoop directie Werk & Participatie (W&P): Open House

De gemeente gaat de wijze van inkoop van diensten wijzigen. De directie W&P wil een toekomstbestendige en flexibele inkoop, dienstverlening verbeteren op inhoud en op proces, toewerken naar vraaggericht aanbod en een aanbod voor alle treden op de ontwikkelladder. In de 2^e helft van 2025 vindt de uitrol plaats, zodat Open House begin 2026 kan starten. In juni 2025 is de Cliëntenraad middels een presentatie op de hoogte gesteld over de aankomende wijzigingen ten aanzien van inkoop.

Social Return on Investment

In oktober heeft de Cliëntenraad een presentatie gekregen over Social Return on Investment en kon opmerkingen en input geven ten aanzien van de nieuwe visie hierover, die in het eerste kwartaal van 2026 aan de gemeenteraad is voorgelegd. Het betekent dat bedrijven of organisaties 'iets goeds doen voor de samenleving' als een onderdeel van hun werk of opdracht voor de gemeente hebben. Het coördinatiepunt komt bij de directie W&P in samenwerking met de afdeling Inkoop.

Inkomen

Een inkomen op bijstandsniveau of behorend bij de minima is continu balanceren op een koord om niet bij de schuldhulpverlening te belanden. De gemeente Groningen kent al ruim 25 jaar de Stadspas om inwoners met een inkomen op bijstandsniveau of behorend bij de minima wat tegemoet te komen bij het kunnen deelnemen aan allerlei activiteiten. Groupcard BV, die bij de Stadspas alle dienstverlening levert, wordt in de zomer failliet verklaard. De Cliëntenraad wordt door het college geïnformeerd over de acties die de gemeente vervolgens heeft genomen.

Nalevings- en Handhavingsbeleid

In oktober wordt er door middel van een presentatie een mondelinge toelichting gegeven over de voortgangsrapportage Nalevings- en Handhavingsbeleidsplan Participatiewet 2024-2028. Uitgangspunten: positief mensbeeld, vertrouwen, menselijke maat.

Actielijnen: sterk en duidelijk aan de poort, brede preventieaanpak, controle op maat, menselijke maat bij handhaving, verantwoord omgaan met data. Eerdere aanbevelingen van de Cliëntenraad zijn meegenomen: er wordt gezorgd voor een informatiemap in meerdere talen, portaal 'Mijn Groningen' wordt beter onder de aandacht gebracht en het streven is meer met een vaste contactpersoon te werken.

Schuldhulpverlening

In december geeft een medewerker van de Gemeentelijke Kredietbank een mondelinge update over de ontwikkelingen die zich intern hebben voorgedaan. Doel: een GKB die dichtbij inwoners staat, verbinding maakt, meer ziet dan alleen het financiële probleem en integraal kijkt naar bredere problematiek en mogelijkheden. Praktische koerswijzigingen zijn een versnelde doorstroom vanuit intake direct naar schuldregeling en het meer begeleiden en meedenken bij budgetbeheer, waardoor bij beschermingsbewind is overgestapt van standaardaanpak naar maatwerk. Verder wordt nog steeds veel ingezet op Eurocoaches.

Adviezen (CRA)

Adviesaanvragen die zijn binnengekomen in 2025 zijn met grote zorgvuldigheid behandeld en voorzien van een gefundeerd advies.

CRA 2025-01

Datum: 22 jan.

Voortzetting pilot vrijlaten EJU

Samenvatting advies:

De Cliëntenraad steunt het verlengen van voornemen tot vrijlaten van de eindejaarsuitkering (EJU) tot de nieuwe Participatiewet in Balans.

CRA 2025-02

Datum: 19 mrt.

Verordening Stadspas

Samenvatting advies:

De opgestelde Verordening is een codificatie van bestaand beleid en geen inhoudelijke beoordeling van de Stadspas. De Cliëntenraad is positief over de voorgenomen verordening, onder andere omdat het bijdraagt aan rechtszekerheid en transparantie.

CRA 2025-03

Datum: 20 mei

Visie Sociaal Ontwikkelbedrijf

Samenvatting advies:

Sociaal ontwikkelbedrijven helpen mensen die niet direct bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen met het vinden en houden van werk. De Cliëntenraad ziet het als een positieve ontwikkeling. Acht aanbevelingen, zoals bijvoorbeeld op het gebied van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, ten aanzien van samenwerking met GGZ-instellingen, en ten aanzien van het gebruik van bepaalde bewoordingen.

CRA 2025-04

Datum: 4 juni

Voortgangsrapportage

'Uitvoeringsprogramma: Brede aanpak armoede en schulden'

Samenvatting advies:

De voortgangsrapportage wordt in het algemeen positief beoordeeld. Vijf adviezen/aanbevelingen, zoals monitoren ontwikkelingen ten aanzien van de financiële situatie van 65-plussers, monitoren 18 jarigen en blijven investeren in het versterken van de schuldhulpverlening voor jongeren.

CRA 2025-05

Datum: 16 okt.

Voortzetting bijzondere bijstand mondzorg en overige medische kosten in 2026

Samenvatting advies:

De pilot voor mondzorg die in 2023 is gestart is zeer succesvol. Vanwege het beroep op deze bijzondere bijstand worden meerdere scenario's voorgesteld om het beschikbare budget te verdelen over de diverse soorten van bijzondere bijstand. De Cliëntenraad adviseert geen maximumbedrag aan mondzorgvergoeding te koppelen.

Conclusie

Cliëntenraad en gemeente bouwen voort op de sinds meerdere jaren ingeburgerde wijze van samenwerking. De Cliëntenraad wordt op een constructieve manier bij voorgenomen beleid, implementatie en bijsturing betrokken. De Cliëntenraad constateert dat de gemeente veel doet om inwoners te ondersteunen door verschillende maatregelen makkelijker te maken, beter bereikbaar te maken, zoveel mogelijk ambtelijk te verstrekken en te werken vanuit vertrouwen.

Jaarverslag Cliëntenraad Werk en Inkomen Groningen 2025

3. Interne inrichting Cliëntenraad

Samenstelling Cliëntenraad

Na de start in 2025 met een enkel lid en twee kandidaat-leden is in maart een wervings- en selectieronde gestart. Dit leidde tot het toetreden van twee nieuwe kandidaat-leden in de loop van het jaar. In het najaar heeft een tweede wervings- en selectieronde tot het aantreden van vijf nieuwe kandidaat-leden geleid. Alle kandidaat-leden zijn geworven conform de afspraken die hierover binnen de Cliëntenraad zijn gemaakt. Bij het werven en selecteren wordt het passen in het team van de gevarieerde groep personen die de doelgroep vertegenwoordigt en het hebben van een positieve grondhouding als twee belangrijke criteria gehanteerd.

De kandidaten uit de voorjaarsronde zijn na het doorlopen van de (wederzijdse) drie maanden proefperiode op voordracht van de Cliëntenraad door het college tot lid benoemd. Helaas hebben in de loop van het jaar tevens twee leden om uiteenlopende privéredenen te kennen gegeven te stoppen. Hierdoor sloot de Cliëntenraad op 31 december 2025 af met twee leden en één kandidaat-lid (dat in december is voorgedragen voor benoeming) aangevuld met vijf, op 1 december 2025, nieuw gestarte kandidaat-leden. Met de onafhankelijk voorzitter meegeteld bestaat de Cliëntenraad op 31 december 2025 uit negen personen.

Ambtelijke ondersteuning

De onafhankelijk voorzitter heeft samen met de waarnemend ambtelijk secretaris in december 2024 een nieuwe ambtelijk secretaris geselecteerd. Na een warme overdracht in het voorjaar van 2025 is zij verder door de voorzitter ingewerkt en kan de Cliëntenraad gebruik maken van kundige secretariële ondersteuning.

Vergaderingen en overleggen

In 2025 is de Cliëntenraad 20 keer in plenaire vergadering bijeen gekomen en negen keer in een directieoverleg met de directeur Inkomensdienstverlening (de vertegenwoordiger namens het college). De tussenliggende woensdagen zijn besteed aan

informeel overleg. Er werd bijvoorbeeld gesproken over input en conceptteksten voor adviezen, en interne protocollen, gegeven presentaties en inrichting van de website. Daarnaast hebben de sollicitatiegesprekken op de woensdagen plaatsgevonden. De (kandidaat-)leden en voorzitter van de Cliëntenraad weten elkaar ook buiten de reguliere overlegtijd gemakkelijk te vinden, via telefoon, app-contact, e-mail, fysieke afspraak.

Gesprekken en training

Verder heeft (een afvaardiging van) de Cliëntenraad in juli een gesprek gevoerd met de Adviesgroep Sociaal Domein Gemeente Groningen (ASDGG), in september met de Ombudsman en Moedig Groningen, in november met wethouder Bloemhoff en in juni en in november met wethouder Eikenaar. Daarnaast was de Cliëntenraad in mei welkom bij de gemeenteraad voor een beeldvormend overleg.

Eind september 2025 heeft de Cliëntenraad een bezoek gebracht aan het Trainingscentrum. Het was waardevol om kennis te maken met de verschillende trainingen die voor de doelgroep beschikbaar zijn.

Website Cliëntenraad

In het voorjaar van 2025 is besloten om een nieuwe website te laten ontwikkelen vanuit de aandachtspunten: bezoekersvriendelijk, overzichtelijk en leesbaar voor de doelgroep, en uitgaande vanuit informatiebehoefte vanuit de inwoners. De documenten die op de oude website beschikbaar waren gesteld, hebben hun plek op de nieuwe website gevonden. Er is uitbreiding gegeven aan het aantal links naar andere websites waar website-bezoekers meer informatie kunnen vinden. De website is sinds eind september 2025 te bezoeken.

Inzet leden + ambtelijk secretaris

De inzet, tijd, energie en aandacht van de leden die zich in 2025 in minimale bezetting voor de doelgroep hebben ingezet is erg te prijzen. Dit geldt ook voor de inzet en aandacht van de waarnemend ambtelijk secretaris die naast zijn vele eigen taken de Cliëntenraad heeft ondersteund en de nieuwe ambtelijk secretaris die zich snel heeft ingewerkt.